

ПРАКТИКА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Студенти та їхні потенційні роботодавці усвідомлюють цінність навичок правильного писемного мовлення в роботі. Згідно з Д. Хеннесі та Р. Еванс, «роботодавці 21-го століття продовжують вимагати працівників, які можуть чітко організувати інформацію та продемонструвати проникливість у читанні, письмі, мовленні та слуханні» (Hennessy, Evans, 2005, p. 262). Дев'яносто відсотків професіоналів називають необхідність ефективно писати навичкою великого значення у своїй щоденній роботі. Існує підвищений попит на щонайменше базові рівні письмових навичок для всіх працівників. Окрім базових навичок, вони повинні відповідати вимогам, що пред'являються до їхніх професійних писемних обов'язків.

У вищих навчальних закладах студенти стикаються з необхідністю створення різноманітних текстів для написання лекцій, резюме, анотацій, рефератів дослідницьких статей та есе. Тим, хто вивчає англійську мову як другу або додаткову, необхідно володіти різними формами письма, щоб бути успішними у своїх наукових та професійних починаннях. Здатність писати тексти з чітко визначеною темою, метою написання, різними точками зору на підняті питання та їх висвітленням і обґрунтуванням, а також влучними висновками з викладеного матеріалу є важливим компонентом практики писемного мовлення. Для досягнення цих цілей студенти повинні розуміти складні процеси, вирішувати проблеми, мати певну ступінь комп'ютерної грамотності та досягти вільного усного і письмового володіння англійською мовою.

Освітні стандарти, а також стандарти кар'єрної готовності (CCRS – The College and Career Readiness Standards) (2016) чітко вказують, що після закінчення курсу практики писемного мовлення студенти повинні вміти виконувати складні навчальні завдання, користуватися науковою лексику, писати складні тексти, використовувати докази з текстів для підкріплення своїх ідей.

Ряд авторів чітко сформулювали ключові особливості академічного письма (Scheiber, 1987; Spack, 1988), які включають здатність:

- створювати, обговорювати та підтримувати твердження чи ідею;
- використовувати та посилатися на літературні джерела;
- шукати додаткову інформацію та робити висновки;
- складати анотації та відгуки;
- писати точно і лаконічно, використовуючи відповідний словник і структуру речень;
- укладати добре відредагований, структурований та легко зрозумілий твір;
- писати аргументативні, технічні та інформативні тексти.

У 2004 р. учені М. Розенфельд, Р. Кортні та М. Фаулз провели дослідження навичок грамотності та письмової компетенції студентів, магістрів, аспірантів і Ph.D., виокремили 12 найважливіших завдань, які потрібно досягнути при створенні письмових текстів (Rosenfeld, Courtney, Fowles, 2004):

- 1) опрацьовувати джерела належним чином;
- 2) послідовно організувати ідеї та інформацію;
- 3) використовувати граматику і синтаксис, які відповідають правилам стандартної письмової англійської мови, уникаючи помилок, які відволікають читача або порушують значення викладеного матеріалу;
- 4) уникаючи механічних помилок (наприклад, орфографії та пунктуації);
- 5) підсумовувати та узагальнювати важливу інформацію (наприклад, з промов, спостережень або текстів);
- 6) аналізувати та синтезувати інформацію з різних джерел;
- 7) інтегрувати відповідні цитати та посилання;
- 8) розробити правильно сфокусоване, добре обгрунтоване обговорення, використовуючи відповідні цілі, докази та приклади;
- 9) писати чітко, з плавними переходами від однієї думки до наступної;
- 10) писати точно і лаконічно, уникаючи розпливчастих або порожніх фраз;
- 11) переглядати та редагувати текст, щоб поліпшити його чіткість, узгодженість і правильність;
- 12) працювати самостійно, плануючи та створюючи текст.

Однак, практику письмового мовлення не слід розглядати як окрему та незалежну навчальну дисципліну, оскільки письмо не є лінійним процесом. Писемне мовлення не можна викладати як серію послідовних кроків, які, після вивчення, приводять студентів до остаточного рівня майстерності. Кожен письменник має можливості для вдосконалення, і кожен студент повинен побачити, як вдосконалені навички письма можуть підвищити загальну здатність до навчання та вирішення проблем. Необхідно знаходити способи заохотити їх знаходити свої власні теми та цілі для написання, а також розглядати один одного як ресурси додаткової інформації. Письмо – це більше, ніж спосіб продемонструвати отримані знання; це засіб допомогти студентам зрозуміти, що вони знають.

Оскільки кожна людина – це унікальна особистість, кожен студент виробляє свій власний особливий стиль письма. А тому метою навчання писемного мовлення повинно бути заохочення свободи письмового стилю, однак, з урахуванням того, що певні типи текстів вимагають дотримання конкретних мовних формул, усталених форм. Таким чином, письмо може бути ефективним засобом допомогти студентам стати активними учасниками навчального процесу, розвинути критичне мислення та комунікативні навички.

Письмо – це надзвичайно важливе вміння у сучасному суспільстві та на робочому місці. Хоча вправи з описового, креативного та інших видів письма допомагають розвивати мовні навички студентів, писемне мовлення краще розуміти як складну інтелектуальну діяльність, яка вимагає загострення розуму, підвищення аналітичних здібностей та приймання вірних і точних рішень. Письмо є шляхом до розширення навичок і опанування мови, який водночас відкриває потенціал для особистого вираження та творчості. Отже, потрібно надавати студентам якомога більше шансів писати як під час занять, так і виконуючи самостійні завдання позааудиторно. Як педагоги, ми повинні забезпечити можливості для створення писемного інструментарію, підтримки інтересів, мотивації та досягнення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Common Core State Standards Initiative. English language arts standards. 2016. <http://www.corestandards.org/ELA-Literacy/>
2. Hennessy D., & Evans R. Reforming writing among students in community colleges. *Community College Journal of Research and Practice*, 2005, 29, p. 261-275.
3. Rosenfeld M., Courtney R., & Fowles M. Identifying the writing tasks important for academic success at the undergraduate and graduate levels. (GRE Board Research Report No. 00-04 R). Princeton, NJ: Educational Testing Service, 2004. <https://www.ets.org/Media/Research/pdf/RR-04-42.pdf>
4. Scheiber H. J. Toward a text-based pedagogy in the freshman composition course with two process-oriented writing tasks. *Freshman English News*, 1987, 15, p. 15-18.
5. Spack R. Initiating ESL students into the academic discourse community: How far should we go? *TESOL Quarterly*, 1988, 22(1), p. 29-51.

*Компанець Тетяна
Донецьк*

КОМПОНЕНТНА СТРУКТУРА ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ LAURUS

Концепт – базова категорія когнітивної лінгвістики досліджується сучасними мовознавцями переважно в двох напрямках: лінгвокультурологічному (Є. Бартмінський, А. Вежицька, О.І. Голубовська, В.І. Карасик) та лінгвокогнітивному (С.А. Жаботинська, О.С. Кубрякова, О.О. Селіванова). Доречно погодитися з думкою В.І. Карасика про те, що означені підходи до розуміння концепту взаємозумовлені і підсилюють один одного. «Концепт як ментальне утворення в свідомості індивіда є вихід на концептосферу соціуму, тобто в кінцевому рахунку на культуру, а концепт як одиниця культури є фіксація колективного досвіду, який стає надбанням індивіда. Інакше кажучи, ці підходи розрізняються векторами відносно індивіда: лінгвокогнітивний концепт – це напрямок від індивідуальної свідомості до культури, а лінгвокультурний концепт – це напрямок від культури до індивідуальної свідомості» (Карасик, 2001, с. 3-6).

Когнітивні дослідження культурних концептів, які визначають специфіку античного мовно-культурного простору, національну своєрідність, ціннісні орієнтири народів на віддалених хронологічних зрізах набирають дедалі більшої актуальності.

Об'єктом дослідження є концепт *laurus* – *лавр*, що є значущим компонентом античної культури і віддзеркалює як світ позамовної дійсності, так і особливості вербальної репрезентації античної картини світу.

Концепт *laurus* – *лавр* в давньоримській лінгвокультурі розглядається як сукупність історико-соціологічних, моральних, релігійних, соціальних сегментів, які детермінуються культурою, рівнем сприйняття реальності і явищ природи, авторськими сентенціями.